NAJAARSNOTA 2022

NAJAARSNOTA 2022 1

Voorwoord 2
Samenvatting Financieel 2
Toelichting Financieel 2
Toelichting overige onderwerpen 4

A. RELEVANTE MUTATIES IN DE EXPLOITATIE 5

1 - Sociaal Sterk 6
Relevante financiële ontwikkelingen 6
Opgroeien en Ontwikkelen 6
Werk 6
Zorg 8
Welzijn en Sport 8
Financiële consequenties 9
2 - Wonen, werken en recreatie 10
Relevante financiële ontwikkelingen 10
Ruimtelijke Ordening 10
Economische ontwikkeling 11
Fysieke leefomgeving 11
Financiële consequenties 12
3 - Besturen en organiseren 13
Relevante financiële ontwikkelingen 13
Besturen en netwerken 13
Dienstverlening 13
Financiering en dekkingsmiddelen 13
Gemeentelijke organisatie 15
Financiële consequenties 15
4 - Bedrijfsvoering / Overhead 16
Relevante financiële ontwikkelingen 16
Bedrijfsvoering en overhead 16
Financiële consequenties 16

B. BIJSTELLING RAMINGEN 2022. 17

C. STAND VAN ZAKE INVESTERINGEN 2022 17

D. MUTATIES INZETBARE RESERVES EN VOORZIENINGEN 17

ADVIES 17

VOORWOORD

Wij bieden u hierbij de Najaarsnota 2022 aan. De najaarsnota heeft als doel tussentijds te rapporteren over de realisatie en uitvoering van de begroting en geeft de stand van zaken weer met de financiële consequenties voor het lopende begrotingsjaar. Wij richten ons daarbij primair op afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de Begroting 2022. De peildatum is 1 november.
Onderkende structurele bijstellingen zijn opgenomen in de Begroting 2023 voor de periode 2023-2026.

Anders dan gebruikelijk wordt de Najaarsnota 2022 niet gelijktijdig met de Begroting 2023-2026 in procedure gebracht. De najaarsnota zal ter besluitvorming in de vergadering van december 2022 aan de raad worden aangeboden. De uitkomst van de najaarsnota zal uiterlijk tijdens de begrotingsvergadering in november met de raad worden gedeeld.

SAMENVATTING FINANCIEEL

Het geprognosticeerde begrotingsresultaat 2022 bedraagt na de vaststelling van de Voorjaarsnota 2022 en na verwerking van de voorliggende najaarsnota **€ 520.432 voordelig** en is als volgt opgebouwd:

Saldo primaire begroting 2022	€ 188.700 V
1e-begrotingswijziging - voorjaarsnota	€ - 582.800 N
Saldo begroting 2022 na voorjaarsnota	€ - 394.100 N
2e-begrotingswijziging - najaarsnota	€ 914.532 V
Saldo begroting 2022 na wijzigingen:	€ 520.432 V

De bijstelling van de exploitatiebudgetten is € 1.142.500 positief. Door toevoegingen aan de reserves van € 228.000 is het saldo van de bijstellingen najaarsnota **€ 914.500 positief**.
Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.

TOELICHTING FINANCIEEL

In de najaarsnota zijn de bijstellingen van de begroting te onderscheiden naar:
1) mutaties vanwege de circulaires gemeentefonds in de periode december 2021 tot en met september 2022: de verhoging van de baten en daarmee verband houdende verhoging van lasten vanwege taakmutaties;
2) mutaties van budgetten uit de primaire begroting 2022. Omdat de realisatie afwijkt van het budget of dat de jaareindeprognose realisatie naar verwachting zal gaan afwijken van het budget.

Investeringskrediet Herinrichting de Bleek
In navolging van het collegebesluit over de Bleek dient het budget verhoogd te worden van € 110.000 naar € 231.000. Dit in verband met extra werkzaamheden om de aansluiting van de rioleringen te verbeteren.

Samenvatting mutaties en bijstelling van budgetten in de Najaarsnota 2022

Verreweg de grootste bijstelling betreft de hogere inkomsten op basis van de circulaires gemeentefonds van per saldo € 2.090.000 voordelig.
Voor een deel van deze extra inkomsten staan daar extra lasten voor zgn. taakmutaties tegenover. Dat wil zeggen dat de gemeente ook extra werkzaamheden dient te verrichten en/of extra kosten gaat maken. In die gevallen is het betreffende lastenbudget verhoogd. Dit is toegelicht bij de bijstellingen.
Het totaalbedrag aan verhoging van de lastenbudgetten vanwege taakmutaties is € 634.000 nadelig.

Voordelige financiële gevolgen:

- Uitkering circulaires Gemeentefonds (dec. 2021 en mei & sept. 2022) € 2.090.000
- Voordeel afschrijvingslasten doordat investeringen niet al in 2022 gereed zijn gekomen. Hiermee is rekening gehouden in het MIP 2023 € 166.000
- Gerealiseerde hogere baten Onroerendezaakbelasting OZB € 69.000
- Gerealiseerde hogere baten toeristenbelasting € 59.000
- Verwachte lagere lasten PGB's Wmo begeleiding € 50.000
- Verwachte lagere lasten PGB's Jeugdzorg € 40.000
- Gerealiseerde hogere dividenduitkering 2021 BNG € 38.000
- Gerealiseerde hogere dividenduitkering 2021 Alliander € 25.000
- Gerealiseerde hogere dividenduitkering 2021 ROVA € 20.000

Nadelige financiële gevolgen:

- Lagere baten anterieure overeenkomsten en leges ruimtelijke ordening € 485.000
- Hogere lasten energietoeslag € 304.000
- Hogere lasten invoeringskosten omgevingswet (uit september circulaire) € 155.000
- Hogere lasten uitvoeringskosten klimaatbeleid (uit meicirculaire) € 150.000
- Hogere lasten maatwerkfonds lokaal koopkrachtpakket € 100.000
- Hogere lasten SPUK BTW-nadeel 2022 Zwembad en Kulturhus € 60.000
- Hogere lasten ODNV uitvoeringskosten 2022 € 57.000
- Hogere lasten vaststelling subsidie 2021 Zwembad en Kulturhus € 55.000
- Hogere lasten juridische support beroep Zwembad € 50.000
- Hogere lasten schade gemeentelijke eigendommen (o.a. stormschade) € 50.000
- Hogere lasten bedrijfsgezondheidszorg en overige personeelslasten € 50.000
- Hogere lasten onderzoek aanleg kinder- en foetusgrafveld € 30.000
- Hogere lasten afrekening project Zuiderzeestraatweg € 28.500
- Bijstelling lastenbudget WSW (uit mei- en september circulaire) € 28.000
- Hogere lasten aanschaf headsets € 25.000
- Per saldo hogere lasten door onderwerpen kleiner dan € 25.000 € 45.000

Mutaties met budgettair neutrale gevolgen

- Overschot financiële bijdrage 2021 Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (MO/BW)
  Het bedrag van € 240.000 wordt toegevoegd aan de reserve sociaal domein, deel MO/BW.
- Verschuiving inkomsten bouwleges van 2022 naar 2023. De aanvraag bouwvergunning IKC 1 wordt verwacht in 2023 in plaats van in 2022 zoals begroot. Het bedrag van € 146.000 wordt onttrokken uit de algemene reserve.
- Verschuiving lasten Milieu uitvoering klimaatbeleid van 2022 naar 2023. Het niet ingezette deel van het lastenbudget van € 134.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Zodat er in 2023 dekking is voor de uitvoeringskosten die dan worden gemaakt.
- Baten gebundelde uitkeringen (BUIG) en Participatiewet (PW) en IOAW
  De beschikking BUIG 2022 is definitief vastgesteld. De baten BUIG worden verlaagd € 152.000 en daardoor ook de lastenbudgetten IOAW (€ 112.000) en PW (€ 40.000).

TOELICHTING OVERIGE ONDERWERPEN

HR ontwikkelingen

HR21
Dit jaar ronden we het traject HR 21 af. We beschikken dan over een geactualiseerd functieboek, waarbij voor alle functies de kerntaken zijn beschreven, de indeling in een generiek HR 21 profiel en de daarbij horende functieschaal. Met het opleveren van het functieboek zijn de beloningsverhoudingen evenwichtig en marktconform opgebouwd.
De nieuwe HR 21 indeling heeft financiële gevolgen voor de structurele loonkosten. In de meerjarenbegroting is daarmee rekening gehouden. De ingangsdatum voor de nieuwe HR 21 indeling is bepaald op 1 juli 2022, de datum waarop de nieuwe organisatie - indeling en besturing - formeel van start is gegaan. Dat betekent dat een salariscorrectie met terugwerkende kracht tot 1 juli 2022 wordt uitgekeerd. De (eenmalige) kosten voor 2022 zijn nog niet definitief. In de jaarrekening zal hierover worden gerapporteerd.

Flexibele schil
Zoals bekend maken we gebruik van een flexibel budget om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen, piekbelasting in het werkaanbod op te vangen, tijdelijk ZZP-ers aan te trekken in verband met de krappe arbeidsmarkt of expertise van buiten aan te trekken voor opgaven die specifieke kennis en ervaring vragen. In de huidige begroting hebben we op diverse posten ramingen opgenomen die vanwege hoge kosten voor contractverlenging onder druk staan. In de aanloop naar de jaarrekening worden deze posten gecombineerd in rubrieken, zodat op een overzichtelijke manier gerapporteerd kan worden. Op deze manier wordt een relatie gelegd met de raming van het ontwikkelbudget dat voor 2023 in de begroting is verwerkt.

Opvang ontheemde Oekraïners

In paragraaf 1.4 van de meicirculaire geeft het Rijk aan dat met betrekking tot de vergoeding voor de opvang van ontheemde Oekraïners het uitgangspunt is *“reële compensatie van de extra kosten die gemeenten als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne maken.”*
De compensatie van door de gemeenten gemaakte kosten wordt in de decembercirculaire verwerkt. Omdat de decembercirculaire te laat komt om te verwerken in de najaarsnota, wordt de begroting niet bijgesteld. De verantwoording van baten en lasten maakt onderdeel uit van de jaarrekening 2022.

<u>Leeswijzer</u>: De aanduiding bij een bedrag met een N staat voor ‘Nadeel’. Hetzij de lasten stijgen hetzij de baten dalen, met als gevolg een verslechtering van het exploitatieresultaat. Omgekeerd betekent een V een ‘Voordeel’ waardoor het exploitatieresultaat verbetert.

Achtereenvolgens wordt in deze najaarsnota verder aandacht besteed aan:

Voortgangsrapportage 2022
A. Per programma c.q. paragraaf de relevante mutaties in de exploitatie
B. Bijstelling ramingen 2022
C. Stand van zaken investeringen 2022
D. Mutaties van inzetbare reserves en voorzieningen

Wij besluiten deze nota met een advies.

A. RELEVANTE MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Algemeen

Richtlijnen

In overeenstemming met de richtlijnen opgenomen in de '*Routeplanner Planning en Control cyclus 2022*', wordt bij financiële bijstellingen gerapporteerd over (verwachte) afwijkingen (over- en onderschrijdingen) op de oorspronkelijke ramingen van de budgetten groter dan 10% met een minimum van € 10.000.
Bijstellingen op de budgetten lager dan dit bedrag zijn bij het onderdeel '*Financiële consequenties*' per saldo opgenomen onder de omschrijving: '*totaal budgetaanpassingen < € 10.000'*.

In afwijking van deze richtlijn zijn ook bijstellingen van budgetten met bedragen kleiner dan € 10.000 toegelicht als die bijstelling een gevolg is van de extra baten uit de circulaires gemeentefonds.

1 - SOCIAAL STERK

Stand van zaken investeringen

De realisatie van diverse projecten wijkt af van hetgeen waarop de begroting 2022 is gebaseerd. Dit heeft als gevolg dat de afschrijvingslasten niet in, maar na 2022 zullen starten. Dit heeft in 2022 een eenmalig effect van € 15.000 (V). Het budget afschrijvingslasten is verlaagd met dit bedrag.

RELEVANTE FINANCIELE ONTWIKKELINGEN

OPGROEIEN EN ONTWIKKELEN

1a - Opgroeien en ontwikkelen

Decentralisatie jeugdzorg

- Jeugdhulp Zorg in natura (ZIN) Voogdij/18+
  In de meicirculaire 2022 wordt de integratie uitkering Voogdij/18+ verhoogd. Daarom verhogen we het lastenbudget jeugdzorg ZIN met afgerond € 5.000 (N).

- Jeugdhulp Persoonsgebonden budget (PGB)
  Op basis van de prognose bestedingen per ultimo oktober 2022 van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en eigen inschatting, verlagen we het lastenbudget jeugdzorg PGB met afgerond € 40.000 (V).

Onderwijs

- Gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOA)
  De beschikking voor 2022 is definitief vastgesteld op € 64.446 en daardoor lager dan het in de primaire begroting 2022 opgenomen bedrag van afgerond € 84.500 Zowel de baten (N) als de lasten (V) dalen met afgerond € 22.000.

Kapitaallasten

- Afschrijvingslasten
  De realisatie van diverse projecten wijkt af van hetgeen waarop de begroting 2022 is gebaseerd. Dit heeft als gevolg dat de afschrijvingslasten niet in, maar na 2022 zullen starten. Dit heeft in 2022 een eenmalig effect van € 15.000 (V).
  Het budget afschrijvingslasten is verlaagd met dit bedrag.

Opgroeien en ontwikkelen	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	35.000 V			
Kapitaallasten	15.000 V			

1b - Werk

Uitkeringen

- Baten gebundelde uitkeringen (BUIG) en Participatiewet (PW) en IOAW
  Eind september 2022 is 'de definitieve bijstandsuitkering 2022 BUIG' bekend gemaakt door het Rijk. De uitkering BUIG wordt definitief vastgesteld op € 1.482.696. Ten opzichte van de voorlopige uitkering wordt het batenbudget 2022 eenmalig verlaagd met € 152.300 (N). We verlagen het budget uitkeringslasten Participatiewet, met € 40.000 (V). En ook het budget IOAW, met € 112.300 (V).

Inkomensondersteuning

- Tegemoetkoming energiekosten minima

  De tegemoetkoming is bedoeld om inwoners met een laag inkomen te compenseren voor de gestegen energieprijzen. In het totaal ontvangen we van het Rijk in de mei- en septembercirculaire € 505.000.
  Op basis van het verwachte aantal aanvragen is een lastenbudget nodig van € 554.000. De facto is er voor € 49.000 aan dekking uit eigen algemene middelen. In de voorjaarsnota hebben we het lastenbudget al met € 250.000 bijgeraamd. In de najaarsnota ramen we aanvullend € 304.000 (N) aan lasten bij.

- Lokaal koopkrachtpakket Hattem

  Er wordt een maatwerkfonds ingesteld om inwoners te ondersteunen die in de financiële problemen zijn gekomen door de gestegen energieprijzen en inflatie. We nemen hiervoor een bedrag van € 100.000 (N) op.

- Opvang Oekraïners

  We voegen de tegemoetkoming aan gemeenten uit de september-circulaire voor leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen toe aan het lastenbudget voor € 17.794 (N).
  De gemeenten en de veiligheidsregio's werken samen om de Oekraïners op te vangen. In paragraaf 1.4 van de meicirculaire staat met betrekking tot de vergoeding voor de opvang van ontheemde Oekraïners het volgende '*Uitgangspunt is reële compensatie van de extra kosten die gemeenten als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne maken. De hoogte en omvang daarvan vragen om een politiek bestuurlijke afweging, met als uitgangspunt dat gemeenten er als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne niet slechter voor komen te staan dan daarvoor.*'
  Uitgezonderd de bovenvermelde tegemoetkoming voor leerlingenvervoer wordt in de decembercirculaire de compensatie van de door de gemeenten gemaakte kosten verwerkt.
  Omdat de decembercirculaire te laat komt om te verwerken in de najaarsnota, wordt de begroting 2022 niet bijgesteld. De verantwoording van baten en lasten maakt onderdeel uit van de jaarrekening 2022.

Inburgering

- Begeleiding nieuwkomers

  We voegen de verhoogde bijdrage uit de circulaires voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders en het kunnen bieden van een passende ondersteuning voor alle inburgeraars, toe aan het lastenbudget € 22.042 (N).

Sociale werkvoorziening

- Participatie (onderdelen WSW en re-integratie)

  We voegen de verhoogde bijdrage uit de meicirculaire voor de integratie uitkering Participatie WSW oud toe aan het lastenbudget voor € 28.292 (N).

Werk	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	- 472.128 N			

1c - Zorg

Collectieve en individuele begeleiding

- Persoonsgebonden budget (PGB) Wmo BG en HH
  Op basis van de prognose bestedingen per ultimo oktober 2022 van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en eigen inschattingen, verlagen we het lastenbudget Wmo PGB Begeleiding met € 50.000 (V) en Wmo PGB Huishoudelijke hulp met € 15.000 (V).

- Overschot budget 2021 MO/BW
  Het overschot financiële bijdrage 2021 voor Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (MO/BW) van de regionale samenwerking MO/BW Oost-Veluwe is uitgekeerd aan de regiogemeenten, waaronder Hattem.
  De uitkering bedraagt voor Hattem € 240.356 (V).
  Voorgesteld wordt dit bedrag te doteren aan de reserve Sociaal Domein en later weer in te zetten ten behoeve van investeringen in de lokale sociale infrastructuur voor mensen met psychische en psychosociale kwetsbaarheid. Daarmee wordt de instroom in MO/BW voorkomen, en kunnen mensen ook weer sneller uitstromen naar zelfstandig wonen met ondersteuning uit de lokale Wmo.
  Zie programma 3.c Financiering en dekkingsmiddelen onder Reserves voor de reservemutatie van € 240.356.

Zorg	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	305.356 V			

1d - Welzijn en sport

Kulturhus en Zwembad

- Vaststelling exploitatiebijdragen 2021
  In oktober 2022 zijn de subsidies betreffende 2021 voor zowel Kulturhus als Zwembad vastgesteld. Aan beide exploitatiestichtingen is een aanvullende subsidie verstrekt om het tekort aan te vullen. Om die reden passen we de begroting aan met € 48.000 (N) voor het Zwembad en € 6.800 (N) voor het Kulturhus. De voornaamste reden voor het tekort bij beide stichtingen was corona. In 2021 zijn zowel het Zwembad als het Kulturhus tijdelijk gesloten geweest of hadden ze te maken met beperkende maatregelen.

- Specifieke Uitkering (SPUK) Btw-vrijstelling
  Als gemeente hebben we net als in de voorgaande jaren ook in 2022 een aanvraag gedaan bij het Rijk om het nadeel dat de stichtingen Zwembad en Kulturhus hebben als gevolg van de btw-vrijstelling, te compenseren. De middelen die we als gemeente ontvangen zetten we door aan beide stichtingen ter dekking van hun exploitatiekosten.
  De baten van deze SPUK hebben we wel opgenomen in de begroting 2022, maar deze zijn niet verwerkt in de subsidiebeschikking. Daarom verhogen we het lastenbudget voor het zwembad met € 40.000 (N) en het Kulturhus met € 20.000 (N).

Welzijn en sport	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	-114.800 N			

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 1 Sociaal Sterk	**Begroting**			
	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Totaal relevante ontwikkelingen / bijstellingen	-246.572 N			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten	15.000 V			
Dekking onvoorziene uitgaven				

2 - WONEN, WERKEN EN RECREATIE

Stand van zaken investeringen

Herinrichting de Bleek (947225 Herinrichting De Bleek Riool 2022)

- In navolging van het collegebesluit over de Bleek dient het budget verhoogd te worden van € 110.000 (N) naar € 231.000 (N). Dit in verband met extra werkzaamheden om de aansluiting van de rioleringen te verbeteren. Deze werkzaamheden kunnen direct bij de herinrichting van de Bleek uitgevoerd worden. Deze werkzaamheden hadden anders binnen afzienbare tijd uitgevoerd moeten worden nadat de herinrichting was voltooid.

RELEVANTE FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

De realisatie van diverse projecten wijkt af van hetgeen waarop de begroting 2022 is gebaseerd. Dit heeft als gevolg dat de afschrijvingslasten niet in, maar na 2022 zullen starten. Dit heeft in 2022 een eenmalig effect van € 96.000 (V). Het budget afschrijvingslasten is verlaagd met dit bedrag.

RUIMTELIJKE ORDENING

2a - Ruimtelijke ontwikkeling

Vergunningverlening en handhaving

- Baten bouwleges
  De baten bouwleges vallen naar verwachting € 146.375 (N) lager uit dan begroot. Door het verschuiven van de aanvragen bouwvergunning m.b.t. het IKC 1.
  Zie ook programma 3.c Financiering en dekkingsmiddelen onder Reserves voor de reservemutatie van € 146.375.
  In de voorjaarsnota 2023 zal het inkomstenbudget worden verhoogd. Ook worden de lasten verhoogd door toevoeging aan de algemene reserve.

- Anterieure overeenkomsten
  Bij ruimtelijke initiatieven waarvoor een bestemmingsplanwijziging of VVGB procedure nodig is, wordt het kostenverhaal via anterieure overeenkomsten geregeld. De opbrengsten m.b.t. de LIDL vloeien door naar het project 't Veen en hebben geen invloed op de exploitatie. Dit heeft een effect van € 100.000 (N). Tevens zijn de opbrengsten m.b.t. CHW Buitengebied niet gerealiseerd, doordat het bestemmingsplan nog niet is vastgesteld € 240.000 (N). De reguliere opbrengsten met betrekking tot het wijzigingen van bestemmingsplannen blijven ook achter, dit heeft een effect van € 145.000 (N).

- ODNV jaarrekening 2021
  Het Hattemse aandeel in het positieve rekeningresultaat 2021 van ODNV bedraagt € 19.220 (V).

- ODNV eenmalige kosten 2022
  De ODNV heeft voorgesteld de uitvoeringskosten in 2022 eenmalige te verhogen. Vooruitlopend op de formele besluitvorming door het Algemeen Bestuur, verhogen we het lastenbudget met € 56.819 (N) conform de concept-begrotingswijziging.

Omgevingswet

- Invoeringskosten Omgevingswet
  In de septembercirculaire stelt het Rijk middelen beschikbaar aan de gemeente voor de transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. We voegen aan het lastenbudget € 155.000 (N) toe.

Milieu en duurzaamheid

- Uitvoering klimaatbeleid
  In de meicirculaire heeft de gemeente € 150.000 ontvangen t.b.v. de uitvoering van het klimaatbeleid. We voegen aan het lastenbudget Milieu € 150.000 (N) toe. Van dit bedrag zal in 2022 naar verwachting € 16.000 worden uitgegeven. In 2023 zal € 134.000 worden uitgegeven. In de najaarsnota wordt dit bedrag van € 134.000 (V) afgeraamd en overgeheveld naar 2023.
  Zie ook programma 3.c Financiering en dekkingsmiddelen onder Reserves voor de reservemutatie van € 134.000.

  In de voorjaarsnota 2023 zal het lastenbudget Milieu, dan met dekking uit een onttrekking van de algemene reserve.

Ruimtelijke ontwikkeling	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bijstellingen	-839.974 N			

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

2b - Economische ontwikkeling

Geen financiële bijstellingen

Economische ontwikkeling	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bijstellingen	0			

FYSIEKE LEEFOMGEVING

2c - Fysieke leefomgeving

Begraafplaats

- Werkzaamheden door derden
  De gemeente heeft de ambitie om een kinder- en foetusgrafveld aan te leggen op de gemeentelijke begraafplaats in Hattem.
  Naar aanleiding van de raadsvraag van de ChristenUnie op 5 januari 2021 is er een onderzoek gestart voor het aanleggen van kinder- en foetusgraven. Hiermee wil de gemeente een toekomstgericht gedeelte creëren voor kinder- en foetusgraven, zodat het voldoet aan de wensen van de huidige tijd. Bij akkoord van het college zal de uitvoering van het project in Q1 van 2023 starten. De onderzoekskosten zijn geraamd op € 30.000 (N).

Verlichting

- Onderhoudskosten openbare verlichting
  De onderhoudskosten vallen incidenteel hoger uit, doordat de eindafrekening van het project Zuiderzeestraatweg in 2022 ontvangen. Dit bedrag van € 28.500 (N) wordt in 2022 eenmalig bijgeraamd.

Kapitaallasten

- Afschrijvingslasten
  De realisatie van diverse projecten wijkt af van hetgeen waarop de begroting 2022 is gebaseerd. Dit heeft als gevolg dat de afschrijvingslasten niet in maar na 2022 zullen starten. Dit heeft in 2022 een eenmalig effect van € 96.000 (V). Het budget afschrijvingslasten is verlaagd met dit bedrag.

Fysieke leefomgeving	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bijstellingen	-58.500 N			
Kapitaallasten	96.000 V			

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 2 Wonen, werken en recreëren	**Begroting**			
	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Totaal relevante ontwikkelingen / bijstellingen	-898.474			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten	96.000 V			
Dekking onvoorziene uitgaven				

3 - BESTUREN EN ORGANISEREN

Stand van zaken investeringen

Geen opmerkingen

RELEVANTE FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

BESTUREN EN NETWERKEN

3a - Netwerken en besturen

Externe betrekkingen

- Kop van de Veluwe
  Het Hattemse aandeel in de samenwerking Kop van de Veluwe was nog niet in de primaire begroting 2022 opgenomen. Per saldo is het aandeel van Hattem € 5.000 (N).

Netwerken en besturen	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	-5.000 N			

DIENSTVERLENING

3.b Dienstverlening

Geen financiële bijstellingen

Dienstverlening	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	0			

FINANCIERING EN DEKKINGSMIDDELEN

3c - Financiën

Belastingen en heffingen

- Toeristenbelasting
  Incidenteel hogere opbrengsten toeristenbelasting € 59.000 (V).

- Onroerendezaakbelasting (OZB)
  Incidenteel hogere OZB € 69.000 (V).

Nutsbedrijven

- Dividend Rova
  Incidenteel hogere dividenduitkering € 20.000 (V) over Rova's boekjaar 2021.

- Dividend Alliander
  Incidenteel hogere dividenduitkering € 25.000 (V) over het boekjaar 2021 van Alliander.

Financiering en dekkingsmiddelen

- Dividend BNG
  Incidenteel hogere dividenduitkering € 25.000 (V) over het boekjaar 2021 van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Schade aan gemeentelijke eigendommen

- Herstel stormschade en gevolgschade inbraak
  Het herstel van de stormschade aan de bossen (circa € 34.000) en de gevolgschade vanwege de inbraak bij de gemeentewerf (circa € 16.000) betekent dat het lastenbudget met € 50.000 (N) moet worden bijgeraamd.

Reserves

- Reserves

  De reservemutaties zijn:
  - *Overschot MO/BW uit 2021*
    Voorgesteld wordt het ontvangen overschot € 240.356 (N) te doteren aan de reserve Sociaal Domein. Zie ook programma 1.c Zorg.

  - *Verschuiven lasten Milieu uitvoering klimaatbeleid van 2022 naar 2023*
    Voorgesteld wordt het in 2022 niet ingezette deel van het budget klimaatbeleid van € 134.000 (N) toe te voegen aan de algemene reserve. En dit bedrag bij de voorjaarsnota 2023 weer te onttrekken aan de algemene reserve ter dekking van de kosten die in 2023 worden gemaakt.
    Zie ook programma 2.a Ruimtelijke ordening.

  - *Verschuiven inkomsten bouwleges van 2022 naar 2023*
    Voorgesteld wordt de verschuiving van de opbrengsten tussen beide boekjaren via de algemene reserve te laten verlopen. En een bedrag van € 146.375 (V) te onttrekken uit de algemene reserve. Zie ook programma 2a Ruimtelijke ordening.

  Per saldo wordt een bedrag van € 227.981 (N) toegevoegd aan de reserves.

Algemene uitkering

- Gemeentefonds
  De mutaties vanuit de circulaires Gemeentefonds van december 2021 tot en met september 2022 zijn:
  - Algemene Uitkering € 2.057.151 voordeel
    Opgebouwd uit de decembercirculaire 2021 van € 269.065 (V), de meicirculaire 2022 van € 998.961 (V) en de septembercirculaire 2021 van € 789.125 (V).
  - Integratie Uitkeringen Sociaal Domein € 33.408 voordeel
    Dit bedrag is opgebouwd uit de meicirculaire 2022 van € 29.446 (V) en de septembercirculaire 2022 van € 3.962 (N).

  Voor een deel van deze extra inkomsten is er sprake van zgn. taakmutaties. Dat wil zeggen dat de gemeente ook extra werkzaamheden dient te verrichten en/of extra kosten gaat maken. In die gevallen is het betreffende lastenbudget verhoogd. Dit is toegelicht bij het bijstellingen.

Financiën	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bijstellingen	2.246.559 V			
Verrekening met reserves	-227.981 N			

GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

3d - Gemeentelijke organisatie

Geen financiële bijstellingen

Gemeentelijke organisatie	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen	0			

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 3 Besturen en organiseren	Begroting			
	2022	2023	2024	2025
Totaal relevante ontwikkelingen / Bijstellingen	2.246.559 V			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten				
Dekking onvoorziene uitgaven				
Verrekening met reserves	-227.981 N			

4 – BEDRIJFSVOERING / OVERHEAD

Stand van zaken investeringen

De realisatie van diverse projecten wijkt af van hetgeen waarop de begroting 2022 is gebaseerd. Dit heeft als gevolg dat de afschrijvingslasten niet in maar na 2023 zullen starten. Dit heeft in 2022 een eenmalig effect van € 55.000 (V). Het budget afschrijvingslasten is verlaagd met dit bedrag.

RELEVANTE FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

4a - Kapitaallasten

Kapitaallasten

- Afschrijvingslasten
  De realisatie van diverse projecten wijkt af van hetgeen waarop de begroting 2022 is gebaseerd. Dit heeft als gevolg dat de afschrijvingslasten niet in maar na 2022 zullen starten. Dit heeft in 2022 een eenmalig effect van € 55.000 (V). Het lastenbudget is verlaagd met dit bedrag.

4b - Bedrijfs-informatie

Personele informatie

- Bedrijfsgezondheidszorg en overige personele kosten
  Door het hoge ziekteverzuim wordt er meer externe begeleiding geregeld en wordt het beschikbare budget met € 25.000 (N) overschreden. Het budget voor overige uitgaven wordt ook met € 25.000 (N) overschreden. Dit is een mix van incidentele en structurele factoren. In 2023 zullen we nader analysen of en zo ja, voor welk bedrag de begroting structureel moet worden bijgesteld. We ramen de begroting 2022 bij met de genoemde bedragen.

4c -Facilitaire zaken

Huisvesting en werkplek

- Headsets
  Hybride werken vraagt om goede faciliteiten voor de medewerkers. Er zijn headsets aangeschaft met een goede prijs-/kwaliteitsverhouding. We hebben nu een beperkte voorraad waarmee aan de verwachte de vervangings- en uitbreidingsvraag kan worden voldaan.
  We ramen het budget met € 25.000 (N) bij.

4.d Advies en ondersteuning

Juridische support

- Zwembad
  De beroepszaak betreffende het Zwembad heeft tot hogere kosten van juridische bijstand geleid dan begroot. Het budget voor juridische zaken is met € 50.000 (N) overschreden. We stellen de begroting met dit bedrag bij.

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 4 Bedrijfsvoering / overhead	Begroting			
	2022	2023	2024	2025
Totaal relevante ontwikkelingen / bijstellingen	-125.000 N			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten	55.000 V			
Dekking onvoorziene uitgaven				

B. BIJSTELLING RAMINGEN 2022

In de onderstaande tabel is de situatie na de vaststelling van de Voorjaarsnota 2022 en de bijstellingsmaatregelen in de Najaarsnota 2022 weergegeven.

Raming	**Begroting**			
	2022	***2023***	***2024***	***2025***
Saldo begroting na voorjaarsnota	***-394.100 N***			
Recapitulatie mutaties najaarsnota:				
P1 - Sociaal sterk				
1a - opgroeien en ontwikkelen	35.000 V			
1b – werk	-472.128 N			
1c – zorg	305.356 V			
1d - welzijn en sport	-114.800 N			
P2 - Wonen, werken en recreëren				
2a - ruimtelijke ontwikkeling	-839.974 N			
2b - economische ontwikkeling	0			
2c - fysieke leefomgeving	-58.500 N			
P3 - Besturen en organiseren				
3a - netwerken en besturen	-5.000 N			
3b - dienstverlening	0			
3c - financiën	2.251.559 V			
3d - gemeentelijke organisatie	0			
P4 - Bedrijfsvoering / overhead				
4a - bedrijfsvoering en overhead	-125.000 N			
Investeringen (kapitaallasten)	166.000 V			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000	0			
Totaal mutaties najaarsnota in exploitatie	1.142.513 V			
Totaal dekkingsmiddelen onvoorziene uitgaven				
Totaal dekkingsmiddelen verrekening reserves	-227.981 N			
Saldo bijstellingen najaarsnota	***914.532 V***			
Saldo begroting na bijstellingen najaarsnota	***520.432 V***			

C. STAND VAN ZAKE INVESTERINGEN 2022

De mutaties bij de investeringen zijn per programma toegelicht. Telkens aan het begin van de tekst van een programma.

D. MUTATIES INZETBARE RESERVES EN VOORZIENINGEN

Reserves

De reservemutaties zijn:

- *Overschot MO/BW uit 2021*
  Voorgesteld wordt het ontvangen overschot € 240.356 (N) te doteren aan de reserve Sociaal Domein. Zie ook programma 1.c Zorg.

- *Verschuiven lasten Milieu uitvoering klimaatbeleid van 2022 naar 2023*
  Voorgesteld wordt het in 2022 niet ingezette deel van het budget klimaatbeleid van € 134.000 (N) toe te voegen aan de algemene reserve. En dit bedrag bij de voorjaarsnota 2023 weer te onttrekken aan de algemene reserve ter dekking van de kosten die in 2023 worden gemaakt. Zie ook programma 2.a Ruimtelijke ordening.

- *Verschuiven inkomsten bouwleges van 2022 naar 2023*
  Voorgesteld wordt de verschuiving van de opbrengsten tussen beide boekjaren via de algemene reserve te laten verlopen. En een bedrag van € 146.375 (V) te onttrekken uit de algemene reserve. Zie ook programma 2.a Ruimtelijke ordening.

Per saldo wordt een bedrag van € 227.981 (N) toegevoegd aan de reserves.

ADVIES

Samenvattend adviseren wij u om de voortgangsrapportage Najaarsnota 2022 vast te stellen en:

1. Het incidentele positieve saldo over het begrotingsjaar 2022 zoals geprognosticeerd in de najaarsnota, te verrekenen met de algemene reserve.

8 november 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,
de secretaris, de burgemeester,